

Kap. Marko Kurtini i Dubrovnik

(Uz 25-obljetnicu časopisa »Pomorstvo«)

Ove godine revija »POMORSTVO« proslavlja dvadeset i petu obljetnicu svog izlaženja. Bilo bi nehamno ne sjetiti se ovom prigodom kap. Marka Kurtinija, tim prije što je on dio života proveo u Dubrovniku, gdje se njegova djelatnost znatno osjetila. Kao profesora i sindikalnog radnika mi se, nekadašnji njegovi učenici, veoma rado sjećamo. Zbog svojih istaknutih ljudskih kvaliteta kap. Marko Kurtini uživa veliki ugled i čašćen je među našim pomorcima, pa iziskuje i ovo sjećanje.

U Dubrovniku je godine 1919. djelovala **Jugoslavenska pomorska matica** oko koje su se okupljali prijatelji mora, kao i stručni pomorci. To je društvo izdavalo mjesečnu reviju »NAŠE MORE«. Kad se u Beogradu osnovalo društvo prijatelja mora **Galeb**, osnivački odbor poslao je u kolovozu 1920. kap. Marka Kurtinija u Dubrovnik da se odijele stručni pomorci od prijatelja mora. Skupština JPM trajala je tri dana na kojoj je konačno bilo odlučeno da se Matica razjedini, t. j. da se stručni pomorci upišu u **Savez jugoslavenskih pomoraca** sa sjedištem u Bakru, a ostali da se prema vlastitoj želji upišu u **Galeb**, kako bi isti postao društvo svih prijatelja mora. Kap. Kurtini je poslije skupštine ostao u Dubrovniku mjesec dana radi likvidacije. Kada je bila likvidirana Matica, vratio se u Beograd gdje je nastavio skupljanje članova prijatelja mora i članova za Savez pomoraca u Bakru.

U kolovozu 1921. kap. Kurtini je bio uhapšen i zatvoren u beogradskoj Glavnjači, čime je prekinut njegov rad na okupljanju prijatelja mora i organizaciji Saveza pomoraca.

Poslije toga interniran je godinu dana u rodno mjesto Bakar. Nakon isteka internacije bio je u Bakru primljen od tadašnje uprave Saveza jugoslavenskih pomoraca za urednika saveznog glasila »GLAS POMORACA«.

Godine 1923. sudjelovao je u organizaciji štrajka pomoraca. Nakon neuspjelog štrajka Savez je koncem god. 1923. prestao djelovati, tada radi na sindikalnom pokretu raznih struka u Sušaku sve do god. 1925. tad je pokrenuo polutjednik »PRIMORJE« koji je bio dobro primljen kod šire javnosti, ali je prestao izlaziti zbog likvidacije tiskare, a u drugim tiskarama nije bio primjen.

U travnju god. 1926. pozvan je od tek osnovane Radničke komore u Splitu za izvjestioca pomorstva. Prema tadašnjim prilikama uprava Komore smatrala ga je najprikladnijim za upravitelja novoosnovane ekspoziture

Radničke komore iz Splita u Dubrovniku. Njegov je zadatak bio da ispita socijalne i ekonomske prilike pomoraca u Dubrovniku kao poznatom središtu pomorstva i pomoraca.

Kao upravitelj dubrovačke ispostave splitske Radničke komore radio je na oživljavanju sindikata pojedinih struka u Dubrovniku. Tu je već našao dobro organizirane lučke radnike, brijače, pekarske radnike i bankovne činovnike. Nakon njegova dolaska radnici i pomorci su počeli preko Komore tražiti zakonsku zaštitu, tako da se posredovanjem te Komore uspješno završilo nekoliko štrajkova.

Za vrijeme Kurtinijeva boravka u Dubrovniku u tadašnjem hotelu »Petka« bio je održan sastanak pomorskih kapetana sa svrhom da se osnuje sindikat kapetana trgovačke mornarice. Osjećalo se da je kap. Kurtini spreman pomoći u zajedničkom radu.

Sa svojim aktivnim radom u promicanju našega pomorstva i zaštite pomoraca, bio je cijenjen u pomorskim krugovima. Kad je došlo pitanje da se u tadašnjoj Pomorskoj akademiji u Dubrovniku namjesti neka osoba iz krugova pomoraca, predloženo je od nekoliko profesora i samih kapetana da se ispražnjeno mjesto honorarnog predavača za brodsku manovru, brodogradnju, brodsko računovodstvo i signalizaciju pozove kap. Marko Kurtini. Videći njegov uspješni rad prof. Antun Riboli, ravnatelj škole i jedan od najboljih naših pedagoga, zalagao se i nastojao da kap. Kurtini na tom mjestu i stalno ostane.

Njegovo zalaganje u radu s đacima, njegovo stručno poznavanje građe koju je predavao, njegova metoda rada, a osobito njegov drugarski odnos prema đacima s kojima je bio prisran i srdačan isticali su ga i kao predavača i kao pedagoga. S obzirom na činjenicu da nije bilo nikakvih priručnika on bi svako svoje predavanje, da ne gubi vrijeme na diktiranje, umnoženo u nekoliko primjerala donio u školu i podijelio na nekoliko skupina đaka koji bi prepisivali u svoje zadanice, dok bi se potrebni crteži crtali na školskoj tabli, a đaci bi ih prenijeli u svoje bilježnice. Tako bi ostalo dovoljno vremena da se grada utvrdi, i na taj je način olakšavao učenje iz svih njegovih predmeta. Koncem mjeseca upotrijebio bi vrijeme za ispitivanje i ocjenjivanje. Razumije se, svi bismo potpuno svladali njegove predmete i stekli sigurno znanje. Na taj se način nije moglo doći do slabih ocjena. Ta je metoda njegova rada bila pohvaljena od inspektora za Pomorske akademije Živkovića.

Osim toga kap. Kurtini je predavao na tečajevima za kapetane duge plovidbe i poručnike trgovačke mornarice, pa se i za te tečajeve odlično pripremao u predmetima brodogradnje, manovre i signalizacije. Jedna od njegovih vrlina bila je drugarsko ophođenje i spreman je bio da u svakom trenutku pruži moguća razjašnjenja.

S obzirom na jačanje pokreta pomoraca bio je god. 1928. pozvan u Split, gdje je u nizu godina radio na rješavanju socijalnih i ekonomskih uvjeta rada na brodovima. S tog područja rada poznato je nekoliko pomorskih glasila koje je on uređivao pa i izdavao. Suradivao u uredništvu »JADRANSKE STRAŽE«. Mnogo je radio na osnutku Kluba kapetana gdje i zaklade **Dakse**, preko koje se pružala pomoć siročadi poginulih pomoraca.

Kap. Marko Kurtini u mladosti je bio pomorac, zatim sindikalni radnik, organizator, pedagog, novinar i pomorski pisac i sav taj rad upravljao je prema moru. Ovom prigodom, prilikom dvadeset i pete objednice izlaska revije »POMORSTVO«, kojom je on sada glavni urednik, odajemo mu zasluženno priznanje kao značajnoj ličnosti našeg pomorskog života.